

[Mottakernavn]

[Adresse]

[Postnr] [Poststed]

[Kontakt]

Saksbehandler, innvalgstelefon

Håvard Haugnes, 62 55 10 57

Klageavgjørelse - Skiløypetrasé fra Mysusæter til Koltjønn i Sel kommune

Statsforvalteren viser til oversendelse av klagesak fra Sel kommune, i brev datert 01.04.2022.

Resultat av Statsforvalterens behandling

Klagen tas til følge. Statsforvalteren omgjør Sel kommunes dispensasjonsvedtak datert 15.12.2021 (sak 2021/69) og gir med dette avslag på dispensasjonssøknaden.

Saken gjelder

Sel kommune v/kommunestyret ga dispensasjon fra to reguleringsplaner for å anlegge ny skiløypetrasé fra Mysusæter til Kolkjønn. Traséen skal gå ved siden av Furusjøvegen, slik at eksisterende trasé på denne vegen tas ut av bruk.

Mysusæter Vel påklaget vedtaket i brev datert 27.12.2021. Torodd Hauger og Elisabeth Schou klaget også, i brev datert 03.01.2022. Klagerne anfører i korte trekk at det ikke foreligger større fordeler enn ulemper og at tiltaket må avklares helhetlig ved rullering av kommuneplanen. Statsforvalteren viser til klagen i sin helhet.

Sel kommune v/kommunestyret behandlet klagen i møte 21.03.2022, sak 2022/15. De tok ikke klagen til følge og sendte derfor saken til Statsforvalteren for endelig avgjørelse. Vi viser for øvrig til sakens dokumenter som vi legger til grunn at partene er godt kjent med.

Formelle forhold og Statsforvalterens kompetanse

Hauger/Schou eier gbnr. 223/15, rett ved omsøkt skiløype. Mysusæter Vel representerer en rekke hytteeiere i området. Vi konstaterer at klagen er inngitt av personer og foreninger som blir direkte berørt, og at klagen er kommet inn rettidig, jf. fvl. § 28 flg.

Statsforvalteren er gitt myndighet til å behandle klager etter plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-9. For behandling av klager etter pbl. § 1-9 gjelder reglene i forvaltningsloven, så langt ikke annet er bestemt. Statsforvalteren skal vurdere de synspunktene klageren kommer med og kan også prøve andre sider av saken. Vi skal imidlertid legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøving av forhold som gjelder kommunens frie skjønn, jf. fvl. § 34. I dispensasjonssaker innebærer dette at Statsforvalteren fullt ut kan prøve om lovens to vilkår er oppfylt, da dette gjelder *rettsanvendelsen*. Hvis vilkårene er oppfylt, skal vi likevel være tilbakeholdne med å prøve om dispensasjon bør innvilges, da dette hører til kommunens *frie skjønn*.

Statsforvalterens syn på saken

Om tiltaket og dispensasjon

Foreningen «Skiløyper på Mysusæter» har søkt om å anlegge ny skiløypetrase fra Mysusæter sentrum til Kolltjønn. Traséen skal erstatte eksisterende skiløype som går på Furusjøvegen. Skiløypa skal kunne brukes uavhengig av vege, slik at man slipper konflikt ved vintersesongens begynnelse og slutt. Traséen blir ca. 2,5 km lang og 6 m bred. Den er tenkt opparbeidet med bark/flis og vil få fyllinger og skjæringer på maksimalt 1 m.

Aktuelt areal omfattes av reguleringsplanene for Mysusæter (vedtatt 17.10.1988) og Mysusæter sentrum (25.06.2003). I planene er arealet avsatt til «jord- og skogbruk». Skiløyper er i hovedsak regulert som kombinert formål over Furusjøvegen. Det er samtidig satt forbud mot vinterbrøyting, for å ivareta skiløypene. Reguleringsplanene forutsetter at man skal benytte eksisterende veg som skitrasé og ikke etablere egne traséer. Etablering av ny trasé ved siden av Furusjøvegen betinger derfor endring av gjeldende arealplaner eller at det eventuelt gis dispensasjon.

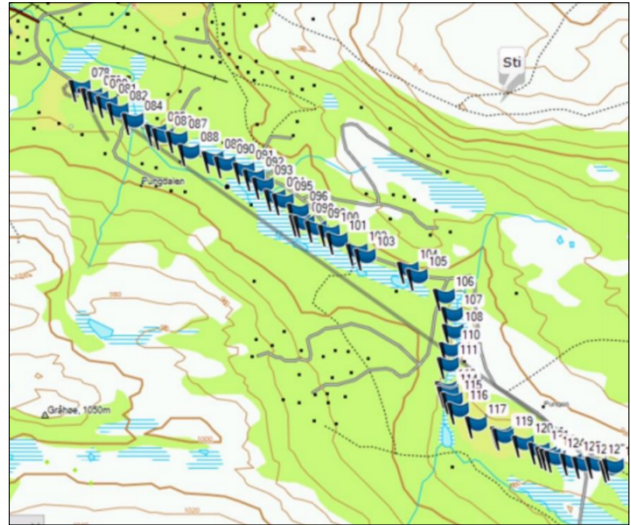
Plan- og bygningsloven § 19-2 oppstiller to vilkår, som begge må være oppfylt, for at dispensasjon kan innvilges. Det ene er at tiltaket ikke vesentlig tilsidesetter hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra eller lovens formålsbestemmelse. Det andre er at fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene. Hensynene som begrunner plangrunnlaget, er sentrale i vurderingen av om lovens vilkår er oppfylt. Det samme er lovens formål. Når det gjelder fordelene, er det primært den samfunnsmessige areal- og ressursdisponeringen som er relevant. Fordeler av privat karakter kan normalt ikke tillegges vekt.

Tilsidesettelse av hensyn

Hensyn i planene og lovens formålsbestemmelse

Reguleringsplanene gir uttrykk for gjennomarbeidede grep for å ivareta områdetets kvaliteter. Det er gjort en tydelig prioritering for å sikre et sammenhengende løypenett. Vegene skal være sommeratkomster, men brukes til skiløyper om vinteren. Arealene som ikke er regulert til bebyggelse, anlegg og veger, er i hovedsak avsatt til jord- og skogbruksformål. På denne måten ivaretar man kulturlandskapet og begrenser inngrep som ikke er nødvendige for landbruksdriften.

Iht. plan- og bygningslovens § 1-1 skal arealbruk i hovedsak avklares i arealplaner og byggetiltak skal som hovedregel forholde seg til disse. Ved dispensasjon for tiltak med større virkning for omgivelsene, vil hensynene i formålsbestemmelsen kunne gjøre seg gjeldende – spesielt hensynet til helhetlig planlegging og samordning av berørte interesser. Mysusæter ligger innenfor regional plan for Rondane og Sølnekletten, hvor det er viktig å vurdere samlet belastning på villreinområdene.

Kart over omsøkt trasé, innmålt med GPS. Den går fra Mysusæter sentrum (øverst t.v.) til Kolltjønn (nederst t.h.). Traséen følger Furusjøvegen og ligger hovedsakelig rett på sørsiden av vege.

Vurdering av tiltakets virkninger

Søknaden begrunnes med å unngå konflikt med bilvegen i starten og slutten av vinteren, og dermed forlenge skisesongen med noen uker. Å anlegge en separat skiløypetrasé ved siden av Furusjøvegen, vil bryte med den helhetlige og ensartede reguleringen i området. En rensket og opparbeidet trasé ved siden av bilvegen, vil utgjøre et større inngrep i landskapet. Dette er noe man har søkt å begrense ved å ha sambruk av veg- og løypetraséene. Tiltaket vil på denne måten ha negativt effekt på landskapet og motvirke planens intensjon.

Videre gir tiltaket grunn til å avklare bruk av dagens trasé, hvis denne ikke lenger skal brukes som skiløype. Det fremgår av saksframlegget at det er en økende etterspørsel etter vinterbrøyting av vegene. Dette vil bli spesielt aktualisert hvis skiløypa flyttes vekk fra vege. I forlengelsen av dette reises problemstillingen om å skille skiløyper og vegger ellers i området. Opprinnelig søknad omfattet i tillegg en ny trasé langs Ulvangsvegen, men denne ble senere trukket. Statsforvalteren vurderer at tiltaket utløser behov for å avklare forhold i større omfang, enn å kun se på Furusjøvegen isolert. Dette ble også påpekt i merknadene fra flere hytteeiere og foreninger og i uttalelsene fra Statsforvalteren og fylkeskommunen.

Kommunedirektøren innstilte på å avslå dispensasjonen, siden den vil gå ut over hensynet til helhetlig planlegging. Han tar til orde for å avklare forholdet til skiløyper og vegger gjennom plan, fortrinnsvis kommuneplanen. På s. 10 i saksframlegget skriver han:

«Sel kommune er i gang med revisjon av kommuneplanens arealdel. Det ble varslet oppstart av revisjon av planen samtidig med at planprogram ble lagt ut til høring. Temaene som tas opp i revisjonen er boliger, fritidsboliger, næringsutvikling, vegger (herunder nye vegger i eksisterende hytteområder) og bruken av eksisterende vegger i hytteområder.

For å få en bredest mulig vurdering av hele sakskomplekset under ett, bør søknaden om nye skiløypetraseer vurderes på et overordnet nivå, og søknaden bør derfor være et innspill til kommuneplanen.»

Statsforvalteren er enig i denne vurderingen. Et særlig moment som taler for å avklare saken i plan, er at kommunen allerede har igangsatt rullering av kommuneplanen (sak 65/20, 26.10.2020). Iht. planprogrammet skal kommunen bl.a. vurdere fritidsbebyggelse, bruken av eksisterende vegger og tilrettelegging av nye gang- og sykkelveger. Ved rullering av kommuneplanen får man utredet flere alternativer enn bare søkers forslag og sett på evt. sommerbruk (gang/sykkelveg), hvis man først skal åpne for nye traséer. Man får også vurdert sammenhengen i løypenettet, vinterbrøyting, evt. krysningspunkter og tiltakenes samlede belastning for villreinområdene. Gjennom planprosessen sikrer man forutsigbarhet, medvirkning og helhetlige avklaringer, som man ikke får ivaretatt gjennom dispensasjonsbehandling.

Etter vårt syn vil lovens formål ikke ivaretas om man dispenserer for én enkeltstrekning i løypenettet. Det vil undergrave planprosessen. Statsforvalteren vurderer at dispensasjonen *vesentlig* vil tilsidesette hensyn bak reguleringsplanene og lovens formålsbestemmelse (helhetlig planlegging m.m.).

Konklusjon

Statsforvalteren er kommet til at tiltaket bryter med sentrale hensyn i reguleringsplanene. Å løse dette som dispensasjon vil undergrave lovens formål. Vi konkluderer derfor med at tiltaket *vesentlig* vil tilsidesette hensyn bak bestemmelsen det dispenseres fra og hensyn i lovens formålsbestemmelse. Det første vilkåret for dispensasjon er ikke oppfylt, jf. pbl. § 19-2.

Siden det første vilkåret ikke er oppfylt, kommer vi ikke til å foreta en vurdering av det andre vilkåret, om fordeler og ulemper. Det er uansett ikke grunnlag for å innvilge dispensasjon.

Statsforvalterens vedtak

Klagen tas til følge. Statsforvalteren omgjør Sel kommunes dispensasjonsvedtak datert 15.12.2021 (sak 2021/69) og gir med dette avslag på dispensasjonssøknaden. Vilklårene for å gi dispensasjon etter pbl. § 19-2, er ikke oppfylt.

Vedtaket er truffet med hjemmel i forvaltningsloven § 34 og plan- og bygningsloven § 1-9. Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. fvl. § 28. Vi gjør oppmerksom på partenes rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, jf. fvl. §§ 18 og 19.

Vi gjør også oppmerksom på at når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal parten som hovedregel tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, jf. fvl. § 36. Eventuelt krav om dekning av slike kostnader må fremsettes innen tre uker etter mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Bernhard Caspari (e.f.)
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakerliste:

SEL KOMMUNE	Botten Hansens gate 9	2670	OTTA
Torodd Hauger og Elisabeth Schou	Østre Årefjordvei 133	1570	DILLING
SKILØYPER PÅ MYSUSÆTER	v/ Gudbrand Skjåk Mullersgate 2G	2670	OTTA
SKILØYPER PÅ MYSUSÆTER	Ekebergveien 292 S	1166	OSLO
v/ styreleder Torkil Michelsen			
MYSUSÆTER VEL		2670	OTTA
INNLANDET FYLKESKOMMUNE	Postboks 4404 Bedriftssenteret	2325	HAMAR
STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
v/ Areal og klima			